

**PRIMERJAVA SEDANJEGA STATUTA UNIVERZE V LJUBLJANI Z
OSNUTKOM NOVEGA STATUTA UNIVERZE V LJUBLJANI**

LJUBLJANA, SEPTEMBER 2015

Kazalo vsebine

UVOD.....	3
1. SPLOŠNA DOLOČILA	4
2. AVTONOMIJA UNIVERZE	4
3. STATUSNA DOLOČILA	4
4. DEJAVNOST UNIVERZE IN ČLANIC	5
5. UPRAVLJANJE UNIVERZE	5
6. IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST UNIVERZE.....	6
7. IZVAJALCI IZOBRAŽEVALNE, ZNANSTVENORAZISKOVALNE IN UMETNIŠKE DEJAVNOSTI.....	7
8. OCENJEVANJE KAKOVOSTI.....	8
9. PRIZNANJA UNIVERZE	8
10. RAZVOJNI SKLAD UNIVERZE	8
11. UPRAVA UNIVERZE	8
12. POSTOPEK ZA SPREMEMBO STATUTA.....	8

UVOD

Veljavni statut UL je bil sprejet leta 2005. V desetletnem obdobju se je postopno povečevalo razhajanje med prakso in cilji delovanja univerze ter določili statuta. Zato je senat UL moral statut dokaj pogosto dopolnjevati. Razlogi za razhajanja so prihajali pretežno iz okolja, ključni pri tem pa so bili bolonjska reforma in zakonske spremembe. Med notranjimi razlogi gre izpostaviti prizadevanja za sodobnejši pristop k upravljanju in vodenju univerze, ki se kažejo v sprejemu že druge 'Strategije' univerze ter ukrepov za njeno uresničevanje, kot so ukrepi za poglobljanje internacionalizacije, za pospeševanje razvojnega dela oziroma povezovanja z uporabniki, za tesnejše povezovanje s samostojnimi raziskovalnimi inštituti, za vzpostavitev univerzitetne knjižnice, razvojnega sklada in podobno. Novi statut tako potrebujemo, da bi tudi formalno delovanje univerze prilagodili novim razmeram.

Z novim statutom univerze želimo poleg navedenega utrditi avtonomijo univerze.

Statut odgovarja tudi na zahteve po nadaljnji demokratizaciji univerze. Zato predlagamo sodelovanje strokovnih delavcev pri volitvah rektorja in dekana, možnost razrešitve rektorja in uvedbo upravnih odborov na vseh članicah. Zaradi vse pogostejše kombinacije statusov zaposlenih učiteljev in raziskovalcev, ki del svojih delovnih obveznosti lahko opravljajo tudi izven univerze, predlagamo tudi spremembo meril za članstvo v senatu in drugih organih univerze.

S statutom želimo prispevati tudi k spodbujanju kakovosti. Zato posebej pri doktorskem študiju predvidevamo komisijsko spremljanje doktorandov. Predlagamo tudi manj izpitnih rokov.

V nadaljevanju so po poglavjih predstavljene bistvene razlike med sedanjim Statutom in osnutkom novega Statuta Univerze v Ljubljani in razlogi zanje. Osnova za spremembe je obstoječi Statut.

Pri pripravi smo se želeli izogniti navajanju zakonskih določil (ohranili smo jih tam, kjer se nam je, zaradi pomembnosti vsebine ali celovitosti teksta, zdelo to potrebno).

Vse bistvene spremembe lahko strnemo v naslednje točke:

1. status Univerze in njenih članic:
 - cilj Univerze je ohraniti dosedanje ureditev glede pravne subjektivitete Univerze in članic, hkrati pa podati rešitve za ureditev razmerij med Univerzo in članicami, ki bi predstavljale pravno podlago, ki bi jo sprejemali tudi nadzorni organi
2. demokratizacija:
 - cilj Univerze v je vključitev čim večjega števila zaposlenih pri odločanju (sodelovanje strokovnih delavcev in učiteljev ter raziskovalcev, ki niso zaposleni s polnim delovnim časom pri volitvah in akademskem zboru), možnost razrešitve rektorja
3. pravice in dolžnosti študentov:
 - cilj Univerze je povečati kakovost študija, skrajšati čas študija in poenostaviti postopke uveljavljanja pravic študentov
4. postopki habilitiranja:
 - cilj Univerze je povečati kakovost zaposlenih pedagogov in raziskovalcev, avtonomno vodenje in poenostavitev postopkov uveljavljanja pravic
5. članstvo v Univerzi:
 - cilj Univerze je poleg članic in pridruženih članic omogočiti tudi obstoj drugih organizacijskih oblik (ki nam jih zakonodaja omogoča) – druge članice, hkrati pa zagotoviti, da sodelovanje predstavnikov pridruženih in drugih članic ne spreminja kvoruma Senata UL in ŠS UL.

1. SPLOŠNA DOLOČILA

Bistvena razlika:

- dodano je skrajšano ime univerze,
- dodano je ime v latinskem jeziku,
- dodan je prevod imena v angleški jezik,
- opisu pečata univerze je dodan sedež (Kongresni trg 12),
- dodana je dikcija o uporabljenih izrazih, ki so zapisani v moški slovnični obliki in se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

Razlog:

Poenotenje uporabe imena Univerze v Ljubljani (tudi v latinskem in angleškem jeziku ter njene kratice) na ravni Univerze.

Dikcijo o uporabljenih izrazih glede na moško ali žensko slovnično obliko smo dodali zaradi nomotehničnih pravil.

2. AVTONOMIJA UNIVERZE

Bistvena razlika:

- dodani sta alineji, da univerza samostojno odloča o razpolaganju s sredstvi in da samostojno odloča o volitvah in imenovanju njenih organov.

Razlog:

Dodani alineji sta umeščeni zaradi nedvoumne/poudarjene avtonomije Univerzena navedenih področjih.

3. STATUSNA DOLOČILA

Bistvena razlika:

- prejšnja poglavja IV. Članice univerze, V. Pravna sposobnost univerze in članic so združena v novo poglavje Statusna določila,
- poleg članic in pridruženih članic smo dodali novo obliko t.j. Druge članice,
- v 10. členu je natančneje opredeljeno razmerje med UL in članico. V primeru, ko izvaja članica dejavnost na trgu, ohrani lastno pravno subjektiviteto,
- poglavje o preoblikovanju univerze združuje pogoje za pridobitev in prenehanje članstva (17., 18., 19. in 20. člen sedanjega Statuta),
- pri poglavju Pridružene članice smo črtali določilo, da ima pridružena članica svojega člana v senatu Univerze in v študentskem svetu.

Razlog:

Z ustanovitvijo druge oblike članic, t.j. Druge članice, smo omogočili, da se znotraj UL ustanovijo tudi druge organizacijske oblike, ki so povezane z delovanjem Univerze (npr. knjižnice, inštituti, idr.). Z vidika bodočega razvoja univerze je smiselno, da omogočimo znotraj UL tako organizacijsko strukturo, ki bo prispevala k učinkovitejšemu in racionalnejšemu poslovanju ter k uspešnejšemu izvajanju velikih interdisciplinarnih raziskovalnih projektov in študijskih programov (ZViS in Odlok o preoblikovanju Univerze v Ljubljani dopuščata ustanovitev drugih članic). Druge članice ne bi imele lastne pravne subjektivitete.

Pravna subjektiviteta Univerze in članic ostajata enaki, sprememba je bila potrebna zaradi formaliziranja odnosa med UL in članico, kar je tudi v skladu z opozorili Računskega sodišča RS.

Razlog za črtanje možnosti članstva predstavnika pridružene članice v Senatu UL in ŠS UL je pri prvem predvsem v presoji, katere vsebine so takšne narave, da bi terjale odločanje s strani predstavnika pridružene članice, in v postopku (različen kvorum glede na vsebine). V praksi se je izkazalo, da se predstavniki pridruženih članic tudi do sedaj niso udeleževali sej, četudi so bili nanje vabljeni. ŠS UL je organ študentov, zato ni razlogov za članstvo predstavnika pridružene članice v ŠS UL.

4. DEJAVNOST UNIVERZE IN ČLANIC

Bistvena razlika:

- Prejšnje poglavje III. Dejavnost univerze je sedaj združena pod posebno poglavje Dejavnost univerze in članic.
- v novem 12. členu je zajeta skoraj nespremenjena vsebina 13., 14. in 15. člena sedanjega Statuta,
- kot vir smo dodali donacije, saj Univerza tudi sicer že pridobiva sredstva na ta način, poleg tega smo dodali, da sredstva iz proračuna RS ali občinskih proračunov UL pridobiva tudi za izvajanje nalog na podlagi podeljenih koncesij,

Razlog:

23. člen smo uredili v skladu z nomotehničnimi pravili in dodali, da univerza prek rektorata »vzpostavi in vzdržuje karierni center« in organizira in izvaja skupne programe za obštudijske dejavnosti. Gre za novi nalogi, ki ju izvaja rektorat in sta potrebni z vidika akreditacije študijskih programov.

Že ZViS in Odlok o preoblikovanju Univerze v Ljubljani vsebujeta določila o nekaterih virih, iz katerih Univerza lahko pridobiva sredstva za svoje delovanje, ter preko določila »iz drugih virov« omogoča Univerzi tudi druge možne načine pridobivanja sredstev. Zaradi zagotovitve celovitosti teksta povzemamo navedene vire, hkrati določno kot vir navajamo tudi donacije. Definirali smo preoblikovanje univerze. Poglavje smo uredili v skladu z nomotehničnimi pravili.

V 26. členu smo opredelili področje izvajanja dela izven UL.

5. UPRAVLJANJE UNIVERZE

Bistvena razlika:

- v 28. členu je dodana dikcija o nezdržljivosti funkcij,
- posebej je omenjeno pooblastilo rektorja za opravljanje posameznih opravil iz svoje pristojnosti,
- volitve rektorja (sodelovanje strokovnih delavcev pri volitvah rektorja),
- razrešitev rektorja,
- področja prorektorjev niso posebej opredeljena,
- omejeno je število pomočnikov rektorja (največ dva),
- senat univerze (članstvo v povezavi z zaposlitvijo),
- opredeljena je Komisija za študentske zadeve, ki zajema tudi vsebino dela trenutne Komisije za pritožbe študentov,

- pri Upravnem odboru sta v 3. in 4. točki 57. člena kot naloga UO UL določeni priprava meril za razporejanje proračunskih sredstev RS za študijsko dejavnost in določitev odstotka nadomestila članica za skupne naloge. Opazili smo, da je potrebno v ta člen dodati še eno nalogo, in sicer določitev pravil za razpolaganje s stvarnim premoženjem UL,
- pri poglavju Dekan osnutek predvideva, da je lahko dekan imenovan za dobo dveh ali štirih let (z omejitvijo, da je lahko največ dvakrat ponovno imenovan),
- pri Akademskem zboru je v 2. odstavku 72. člena dodano, da pri delu zbora sodelujejo tudi predstavniki drugih delavcev (torej tudi strokovne službe),
- Upravni odbor članice.

Razlog:

Senat univerze je že v različnih zasedbah skozi leta ugotavljal, da je potrebno urediti nezdržljivost funkcij. Tudi predpisi na področju preprečevanja korupcije zahtevajo nezdržljivost funkcij, kjer bi lahko prišlo do konflikta interesov.

Možnost, da rektor za opravljanje posameznih opravil iz svoje pristojnosti pooblasti prorektorje, dekane in glavnega tajnika, je dodana zaradi zagotovitve nemotenega poteka dela Univerze.

Večina članic podpira predlog, da pri izvolitvi rektorja sodelujejo tudi strokovni delavci. Ta predlog ni v neskladju z ZViS, ki opredeljuje »minimalno« volilno telo za zagotovitev legitimnosti volitev. V delu o volitvah rektorja smo črtali del, kjer je zahtevana zaposlitev za polni delovni čas (umeščeno v poglavje o Senatu univerze). Sprememba gre v smeri demokratičnosti, enakopravne obravnave zaposlenih ter večje legitimnosti.

Nova možnost v Statutu je razrešitev rektorja. Menimo, da določene situacije (npr. rektor ne more opravljati nalog iz svoje pristojnosti zaradi nenačrtovanih/nenapovedanih dogodkov in drugih razlogov) terjajo ureditev razrešitve rektorja.

Področja dela prorektorjev niso posebej opredeljena, rektor jim naloge dodeljuje tako, da lahko izpelje svoj program.

Omejitev števila pomočnikov rektorja ohranja siceršnjo organizacijsko strukturo rektorata.

Pri senatu Univerze je črtana zahteva, da je za člana Senata lahko izvoljen le tisti, ki je zaposlen za polni delovni čas. Trenutni Statut v 44. členu določa, da so lahko za člana Senata izvoljeni le tisti, ki so zaposleni za polni delovni čas. Sprememba gre v smeri demokratičnosti, enakopravne obravnave zaposlenih ter večje legitimnosti.

Poenotili smo mandat za vsa delovna telesa predstavnikov iz vrst študentov na dve leti.

Komisija za študijske zadeve ima nekatere nove naloge v primerjavi s sedaj obstoječo Komisijo za pritožbe študentov, saj smo v praksi ugotovili, da določeni primeri uveljavljanja pravic sedaj niso zajeti, kar je povzročalo težave.

Pri nalogah Upravnega odbora smo dodali dve nalogi, gre namreč za pomembne naloge tega organa, ki sedaj niso bile opredeljene.

Funkcija dekana je omejena na največ tri mandate. Pri sestavi Akademskega zbora smo sledili načelu demokratičnosti, enakopravne obravnave zaposlenih ter večje legitimnosti.

Dodano je določilo, da ima članica upravni odbor.

6. IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST UNIVERZE

Bistvene spremembe:

- sprememba pri izrednem študiju in študiju na daljavo,
- učni jezik se opredeli v jezikovni strategiji univerze,

- avtonomno je določen postopek uveljavljanja pravic študentov,
- več o disciplinski odgovornosti študentov (v sedanjem statutu je to opredeljeno v XII. poglavju),
- novo je najvišje možno število opravljanja izpitov,
- poglavje Odvzem naslova je posodobljeno.

Razlog:

Pri izrednem študiju in študiju na daljavo je opredeljeno, da morata biti po obsegu, vsebini in zahtevnosti enaka rednemu. S tem smo želeli zagotoviti kakovost študija. Z obsegom je mišljena vsebina predmetnika, literature in s tem povezanih vsebin.

V delu o učnem jeziku smo črtali navajanje ZViS, kot novost je predvidena priprava jezikovne strategije UL, ki bo (ob upoštevanju zakonodaje) kot cilj zasledovala tako krepitev slovenščine kot krepitev prožnosti z namenom večje internacionalizacije.

Univerza ima lahko v skladu z zakonodajo predpisan postopek za uveljavljanje pravic študentov, v nasprotnem je dolžna upoštevati (smiselno) določila splošnega upravnega postopka, kar nam v praksi povzroča težave. V osnutku smo napisali postopek uveljavljanja pravic študentov, pri čemer smo kot cilj zasledovali poenostavitev postopka (npr. komunikacija po elektronski poti, odločba se izda le na izrecno zahtevo v primeru negativne odločitve). Navedena sprememba omogoča tudi hitrejše reševanje vlog. Disciplinska odgovornost študentov je podrobneje opredeljena.

Statut naj vsebuje le minimalne standarde, podrobnosti naj se določijo na ravni UL s posebnim pravilnikom, ki bo podrobneje urejal vprašanja glede izpitov, izpitnih obdobij in izpitnih rokov, prijavo in odjavo na izpit, pristop k izpitu, izvedbo izpita, mentorstvo, zaključna dela na študijskem programu tretje stopnje, komisijo za doktorat študenta, zagovor doktorske disertacije.

Po novem predlogu lahko študent na prvi in drugi stopnji ponavlja izpit dvakrat (študent lahko štirikrat opravlja izpit). Sprememba v ponavljanju opravljanja izpitov je v smeri zagotavljanja višje kakovosti in je primerljiva z določbami na drugih univerzah.

Postopek za odvzem naslova je enak, nekoliko bolj določno so opredeljene okoliščine za odvzem.

7. IZVAJALCI IZOBRAŽEVALNE, ZNANSTVENORAZISKOVALNE IN UMETNIŠKE DEJAVNOSTI

Bistvene spremembe:

- v primeru ponovne izvolitve v naziv (razen pri prvi ponovni izvolitvi) teče postopek na enak način, kot pri prvi izvolitvi v naziv (torej članica pred odločitvijo gradivo posreduje v obravnavo na HK UL),
- postopek uveljavljanja pravic je določen,
- sobotno leto ni več določeno kot podpoglavje ampak je vneseno na koncu podpoglavja Pravice in dolžnosti učiteljev, znanstvenih delavcev in sodelavcev v pedagoškem delu.

Razlog:

Sprememba postopka pri ponovnih izvolitvah v nazive (razen pri prvi ponovni izvolitvi) zagotavlja večjo kakovost in enotno obravnavo kandidatov v postopkih habilitiranja.

Enako kot pri uveljavljanju pravic študentov je tudi v tem delu postopek uveljavljanj pravic natančno opredeljen.

8. OCENJEVANJE KAKOVOSTI

Bistvene spremembe:

- V predlogu novega statuta je natančneje opredeljen pomen kakovosti.

Razlog:

Gre za pomembno vsebino, ki vpliva na celotno delovanje Univerze, zato je umestitev v statut potrebna.

9. PRIZNANJA UNIVERZE

Ni bistvenih sprememb.

10. RAZVOJNI SKLAD UNIVERZE

Bistvene spremembe:

- Dodali smo možnost ustanovitve razvojnega sklada univerze.

Razlog:

Razvojni sklad Univerze bi omogočil zbiranje finančnih sredstev, ki bi jih namenili tudi za štipendiranje posebno nadarjenih študentov in druge razvojne projekte Univerze.

11. UPRAVA UNIVERZE

Bistvene spremembe:

- predvidena je ena sprememba, in sicer pri izboru tajnika članice.

Razlog:

Že določilo sedanjega Statuta določa, da dekan pred izborom tajnika pridobi predhodno mnenje glavnega tajnika. V praksi dekani tajnike v večini primerov izberejo brez pridobitve predhodnega mnenja glavnega tajnika, za mnenje pa ga zaprosijo po izboru. Sedanja ureditev predvideva izbor tajnika na podlagi javnega razpisa in na predlog izbirne komisije, katere član je tudi glavni tajnik.

12. POSTOPEK ZA SPREMEMBO STATUTA

Ni sprememb.